

בעזשהי"ת

בירור שיטת הפוסקים

ברין אנשים המוחים בעידוב
אם יכולין לזכות להם הפת בע"כ
ורין שר העיר בזמננו

ע"י גדולי הרבנים שליט"א

בארא פארק. אדר א' תש"ס

לע"נ ר' אברהם ב"ר צבי יעקב ז"ל
נלב"ע ד' אדר תשנ"ט לפ"ק

בירור שיטת רכותינו אודות אנשים המוחים בעירוב אם יכולין לזכות להם הפת של עירובי חצרות בע"כ ודין שר העיר כומננו

עשינו סמוכות לזה מן הש"ס⁽¹⁾, וא"כ מכ"ש בעירובין דרננן יש לסמוך עלה וכאן לא שייך שוגא מתנות ימי', דזה אם כוונת הנותן רק לטובת המקבל נמשך ממנה, אבל כאן שטיקת כוונתם שעי"כ יהיו מותרין לטלטל והיו טובת עזמן היו כמכירה, וכמ"ש הר"ן בעין סברא זו לענין שמר עבדו והוכח במג"א סי' ז' עיי"ש, וכמכירה גופא לא נמשך זכות כיון דנריך להוציא ממון, אבל כאן הוציא ממון א"כ ומתנה לא היו כיון דהוי לטובתם ודאי יכול לזכות בע"כ⁽²⁾, ובפרט דלדינא הוי כזה ס"ס דלמא כדעת הסוברים דבני הפלך או כ"ד נוטלין ממון בע"כ, ואף אפי"ל ההולקים דלמא כהרשב"א דהיכא דהוי זכות גמור יכולין לזכות לו בע"כ, ולכן ההולקים לא מיידי רק לטול משלו אבל משלהם ודאי יכולים לזכות בע"כ.

וסיים ופיק מוי מה עמא דכר שמימים ימימה נודמן שגפל מחלוקת בין יחיד ובין בני העיר ולא נשמע שיטול על ענה זו אחד לומר כן דודאי לא נעלם זה מאחד מישראל אף בודאי הכל הוא עיי"ש.

(א) נש"מ שכות יעקב ח"ג סי' כ"ט כתב דשכירות רשות משר העיר מועיל גם נגד יהודים שאין רוצים לנטל רשותם או נגד ישראל מומרים עיי"ש, והוכח להלכה דנש"מ מהגאון מהרש"ס סי' שפ"ה ס"ב, וכ"כ נש"מ ונמרת נחיים להגרש"ק סי' קי"ז ובספרו האלף לך שלמה סי' ו'.

(ב) נש"מ ונמרת נחיים סי' קכ"ג בנידון שאחד רוצה לחזור מעירונו כשחפוט עם בני העיר כתב שדנר זה מביא לדי גיטור. עיי"ש דכתב ועוד נראה דאף ההולקים שס דלא מהני בע"כ היינו לטול משלו ולערב דזה אין זכות גמור לו, כיון דעכ"פ נריך להוציא ממון על כך להניח עירונו לזמן ידוע, אבל אם בני המצר מוכין לו משלהם ודאי מהני אף כמותה כרגיל לערב, וכן מפורש במי הרשב"א קדושין כ"ג דמה דאין וכן לאדם בע"כ היינו היכא דהוי קלמ מוכ כגון וכו', אבל היכא דהוי זכות גמור אף כשעמד וזעק ומתה עיין שם, ועיין באבני מילואים סי' א' שסמך לדינא ע"ז וכמי' כמה מקומות

(1) ומה שאחד מעיר שלא מצא באבני מילואים ומתמת זה דתה דברי הגרש"ק, כנראה שלא ראה את כל הסימן שכן מבואר באות ה' שכתב ליישב דברי הרמ"א שמומרת מזכה לה גט בע"כ, ותמה האב"מ דעיקר הטעם שמונה לה משום דזכות היא לה אבל היכא שמתה בפירוש האין מזכה לה, ות"י עפ"י הרשב"א דכיון דזכות גמור היא לה אפילו צווחה נמי מזכה לה בע"כ עיי"ש. וכ"כ שר"ת עין יצחק אה"ע סי' א', ובספרו שר"ת עין יצחק ח"ב סי' נ"ב שאף שבה"ל עבדים פסקינן דלא כהרשב"א ויכול העבד למחות משום שיש קצת חובה דעבדא בהפקיאה נחא ליה, אבל במקום זכות גמור דאי דאין מועיל מתאה עיי"ש, ובשר"ת בר לואי ח"ב אה"ע סי' צ', דבזכות גמור זכין בע"כ ובטלה דעחה אצל כל אדם עיי"ש.

ומה שהעיר במחזה אבדהם סי' ע"א משרע יו"ד סי' רס"ג סמ"א דלא משמע כך גבי שטר שיחרור עיי"ש, ואפשר דדוקא לענין דאורייתא לא סמכינן ע"ז אבל לענין עירובין דרבנן יש לסמוך ע"ז. וכ"כ הגאון רבי שלמה יצחק אב"ד שעבדו בקונטרס תיקון שבת (אדעס תרס"א) סי' ט' שהגם שהרב"ן חולק על הרשב"א אבל הלכה כדברי המיקל בעירוב.

(2) ומה שרצה לחלק בדברי הרשב"א בעבד דהוי זכות לעצמו שמהני שבא לכלל ישראל, משא"כ הכא במי שאינו רוצה לטלטל ואין לו לעצמו זכות, לא ראה דברי הח"ס סי' צ"ט שכתב ח"ל, וא"כ כל בר דעת ישפוט בשכלו שאי אפשר בשום אופן לקהל ישראל לשמור את כל בני ביתם להוציא החוצה, וכמה צער יסבלו הגדולים הנהרים, א"כ השכל הפשוט גזר שראוי ומחוייב לתקן החצרים והמבואות בעירוב המתיר הטלטול וכו', לתקן איסור הוצאה, אשר ממש אי אפשר להוהר ממנו עכ"ל. וכ"כ בשר"ת דברי תיים ח"ב סי' ל"ג כי הרבה מנשולים באים באין עירוב.

והאבני נזר אר"ח סי' רס"ו סק"ד כתב "והמתקש בזה ומועז מלהעמיד העירובין הוא מתטיא את הרבים, ועתיד ליתן את הדין, ושמה לבי שלמעשה לא מלאה לבם של המתקשים מלהפריע את המעמידים העירובין ממעשיהם".

ג) ושאלתנו מפורשת יותר בספר דבר הלכה להגאון שר התורה רבי אליהו קלאזקין ז"ל אב"ד לובלין אוח נ"מ, שכתב וז"ל ע"ד מה שזה כחמש שנים חיקן עירובין ע"י עמודי ע"ג וטעלעפאן ועלעקטרישע טראס ע"פ הסכמת האחרונים לעשות באיזה מקומות לחיים מוחלמים לקורה גבוהים עשרה מפני חשש זה"פ מן הגד, וכבר הדיפס כח"ר קוטרס מיוחד בזה והרב ה"ג שכנגדו הכריח בביה"כ"ג שלו שהעירוב פסול ושאינו מבטל רשותו ושעושה מחאה נגד העירובי חלרות, והביא מעכ"ח מ"ש השב"י ח"ג סי' כ"ט דכששכר שנקנה משכירו ולקטו של שר העיר אל"ץ ניטול רשות, הנה גוף הענין הוא במחלוקת גדולי האחרונים.

ובענין ניטול רשות נלע"ד דלפמ"ש בעירובין דע"א ובפרש"י ד"ה כלך אלל יפוח דכיון דכטיל השחא גלי דעמיה דמעיקרא בשריותא ניחא ליה, ממילא כיון דהרב הגדול האוסר בשריותא ניחא ליה להגיל ממכשול איסור האולה בשבת, ורק מ"ד מה שמחליט בדעתו דעת האוסרין אינו מבטל רשותו ומוחה בדבר, וא"כ אי קמי שמיא גליא שהעירוב כשר פשיטא דינחא ליה בניטול רשות שהוא זכות דמלצה וחובה בלא שום הפסד, ושאני מי שידוע שע"י ניטול רשות יהא מותר להוציא והוא רוצה לאקור עליהם ס"ס שפ"ו וס"ס שפ"ו וגם היכא דכופין אוחו על מדה סדום, עכ"פ הוא מגלה דעתו שאינו רוצה בכך, משא"כ גי"ד שידוע טעמו ונימוקו של הרב ושל המסתופפים בללו, ושאלם יהיה עירוב כשר גם לפי דעתם יודרו לבטל רשותם וכו'. ועכ"פ גי"ד מהני מה שמגלין דעתם שאם יהא העירוב כשר ניחא להו לבטל רשותם עכ"ל. ודון מיניה לג"ד.

ד) ועוד דהרי גם אלו האוסרים אח העירוב הכללי יש להם עירוב פרטי ליד ביתם או בית מדרשם, או לאשי קהילתם הסרים למשמעם יש עירוב פרטי. מזה רואים

שאין להם התנגדות לעצם ענין עירוב עפ"י הלכה, אלא רק מסיבות לדדיות, ושאר האוסרים שהם רק מיעוטא דמיעוטא בטלה דעתם.

ה) וכ"כ שו"מ ז"ן אליעזר חייט סי"ו והוסיף עוד סברא, דהיוה והמדובר שלנו הוא לא על השתתפות בתלמוד ובשופי מנאות, אלא בחיקון עירוב לטול נרחבות, א"כ בזה לא זריבים בכלל הסכמת יחידים, ומלאחי לי חכר בספר שו"מ וקן אהרן (וואלקין) ח"א סי' כ"ו דנשאל שם ע"ד אנשים שאינם מודים בעירוב איך שאפשר לתקן הרחבות באופן שלא יולרך לבקש הסכמתם, והשיב וכח בהמשך דכרו וז"ל ממיהני מה שאלה היא זו אטו שכירח הרחוב לריך להיות מאח כל אחד מהדיירים, והלא אפשר לשכור מאחד מפקידי השלטון וכו', וגם אופני השכירות הוא לא בעד איש מיוחד כ"א אחד או שנים מבאי כח העיר ישכרו מהם הרשות לטעל בריב בעד כל הישראלים הדרים בעיר, ואחרי כי הדבר כ"כ נקל לקיים, החיוב איפוא לפני כל ירא ד' החפץ לזכות אח ישראל להחלמך ככל האפשר לתקן עירובין עי"ש.

ולמעשה לא שמענו מעולם בערי ישראל מאו ומקדם בין בא"י ובין בחו"ל שהעירוב נפסל מחמת אלו האנשים שלא רוצים לעשות עירוב, וכן הורה הגאון בעל מנחת יצחק ז"ל בהיותו בעיר מאנסי.

ו) ועי' בשו"ת חוון נחום סי' מ"ב שמפלפל על דברי המחזה אברהם סי' ע"א דלא מהני לזכות הפת בע"כ, דדוקא בנידון שלו שהם רוצים בעירוב רק שיש מחלוקת מי יהיו המוכים או באיזה בית הכנסת יתן הפת שלהם, משא"כ גי"ד שאין רוצים כלל בעירוב הוי זכו העירוב זכות גמור עי"ש.

וא"כ גי"ד שאין דנים כלל עבור הפת אלא

שהחנגדוהם הוא על עצם עשיית העירוב רק שטוענים שאין מזכים נכח כדי שלא יועיל העירוב, ומכיון דבאמתה היא זכות גמורה, ובנידוף כל שאר סברות הג"ל, ודאי אין בידי יחידים אלו הכח לעכב את כל מושגי עירנו לערער צוה על כשרות העירוב המהודר דידן.

ברעף הגה"ק מקלריוענבורג בעל דברי יציב וצ"ל
הנה בתשובה דברי יציב סי' קע"ג כהנ שחס כמה אנשים מחנגדים ומוחים בעשיית העירוב אינם מקנים רשות ואסור לטלטל עיי"ש. ועליו לדון עפ"י לגבי עירוב הנעשה בשכונתנו.

(ז) הנה בשו"ת הג"ל שם העיר אחיה כח יש לשר העיר כיון שאינו יכול ללקח מרשותו ומהני רק ממורת שכירו ולקיעו שהקילו חו"ל בעירוב, וסיים ונ"ע חס שר העיר בזמננו יש לו כח מדין דינא דמלכותא דינא עיי"ש. וכנראה שאלו לא נחית עדיין לערות לבר כ"כ בעלות הממשלה דארה"ב, והאמת הרי עפ"י חוקי נכסי דלא ניידי (*real estate*) יש להם בעלות על נחיים ויכולים ללקח כל אחד מהנחיים ורק עליהם לשלם האזויות כפי שישיח עליהם החוק⁽³⁾, וגם יכולים לבוא בחוך כל בית לראות בכל עת אי יש להם אחיה חשד שעושים נגד החוק, וא"כ יש להם בעלות מסוימת. וא"כ נקרא בידם ללקח ומבואר בריב"ש סי' תכ"ז והובא בנ"י סי' שצ"א דהיכא דיח להם כח ללקח בעה"ב מרשותו מדינא יכולים לשכור משר וא"ל מדין שכירו ולקיעו, וא"כ מהני הקנין מדינא וא"ל ליטול הסכמה ממושגי העיר.

(ח) המעין בתשובה שם בכות ה' יראה שמוכר שיש "רבים וח"ת שמחנגדים בטעמים עפ"י הלכה" שקאי על

סוף האזה הקודם שכח חו"ל "יובל אופן המחמיר לעצמו, מטעם שמושש לדעות בני רבוחא (אי הו רה"ר דאורייתא) או שמושש לסמוך על המסדרים וכו' כיון שמושש שאינו "בהלכות" וכו' אין למחות על המחמירים וכו' עיי"ש, וא"כ דוקא היכא שמנגדים עפ"י הלכה, משא"כ היכא שרובא דרובא רבנים ח"ת מסכימים או עכ"פ שאין מוחים, וגם המיעוט אין מחנגדים מטעמים עפ"י הלכה רק משום חששות בעלמא, אין בידינו לחדש חששות מדעתנו, ואף שיש ח"ת אחד או שנים שמחנגדים עפ"י הלכה ח"א לומר שנשכילם יתעכב רוב בנין ורוב מנין של העיר, ונר"ו שא"א לומר שחס אחד מוחה שאינו רוצה בהעירוב שיחנעלו העירובין, שזה נגד השכל שאחד או שניים יהא להם הכוח לומר שמנגדים נגד כל אנשי העיר, שא"כ בטלה כל חורה עירובין מעולם, כי מעולם היו חילוקי דעות בין הגדולים בערי ישראל זה אוסר וזה מחיר, א"ו דבעינן מספר הניכר שדעתם חכריע. ועוד שהרי גם המחנגדים באמת דעתם מסכמת לעשות עירוב עבור חולים ונלרכים, רק מחנגדים לערב נסתמא כל אחד כחפצו ורצונו, א"כ הרי גם הם מודים בעירוב ושפיר יכולים להקנות עבורם הפח עכ"פ בע"כ. (ופשיטא שאלו שאינם דרים בשכונה הואח אין להם כוח להחנגד לענין שוחפוח נפת).

ובפרט שנחכרר בעדויות כרורות שנארא פארק יש לה ג' מחיות, א"כ בודאי חו"ל רה"י מה"ח וליכא שום חשש בעשיית העירוב עפ"י הלכה.

(ט) ועוד מאחר שרבים וכן שלמים משחמשים בהעירוב שנעשה בפיקוח גדולי הוראה, וסומכים על זה שאין לזקש לזקש רשות מכל אחד גם לשיטת בעל דברי

(3) עפ"י הקאנסטיטושען מחויבת הממשלה "אחר" שהם לוקחים הבית "לפצות" הבעלים כפי שווי הבית, וזה בתור תשלומין אלא בתור קאמפנסעישען (Compensation) חלא כמו כמה מדינות כגון ספרד וצרפת שהממשלה חייבת לשלם הקאמפנסעישען לפני שלוקחים הבית.

יניז ו"ל שיכול למחות, מ"מ ככה"ג אין יכול למחות, וכדברי השו"מ ח"ב סי' ס"ב שכתב בשם ראשונים שנאופן שדאי זכות הוא גם לו זכין לו בע"כ ואפי' עומד וזוה, וכפרט שלא יוכל בעקשותו לאסור על אחרים.

וא"כ נ"ד שהמליאות כהיום שמהוהה שחלק גדול מהניבור משחמשים בעירוב מטעם שסומכים על השבות יעקב והגרש"ק דא"צ לשאל מכל אחד רשות, ואם נאמר שע"י המוחים נאסרו בטלטול הרי יכשילו אחסם בחילול שנת, לכן בודאי זכות גמור הוא גם להמנגדים שלא יכשלו הרבים, ולא מדין כפיה קאחינן אלא מטעם זכיה, ומכל הלין ובצירוף דעת השבות יעקב והגרש"ק דמהני שכירות משר העיר בודאי מהני.

(*) ועוד הרי הגה"ק מפלפל במשונה באות ו' שם, דכל הענין לשכור מן שר העיר הוא קולא ואין לנו לגבב קולוח ע"ג קולוח עיי"ש. וידענו בצירור שהמדובר ה' על העירוב שם שהיה כשר, אך יסודו היה בני ע"ג קולוח, לכן לא החיר, משא"כ בעירוב דידן שנעשה עם כל התומרות וההידורים, א"כ בודאי דנכה"ג דעמו הגדולה מסכמה דמהני שכירות משר העיר.

ולכו"ע לא היו רה"ר מה"מ, וגם שכבר נעשה מעשה התקינו העירוב בשלימות על כל השכונה בהלכמו בפיקוח רבנים מובהקים, כמש"כ הגה"ק שם באות ד' ד"ה אמנס עיי"ש, אשר ע"כ כעת רבים ושלמים משחמשים כבר בהעירוב הן לצורך חולים ה"י והן לעונג שבת.

א"כ לא מטעם כפיה בע"כ ולא מכת שכירות וקנייה רשות קא אחינן אלא מטעם זכיה, כי לא יאומן שהמחמירים ג"כ כעת מחזירו טעם ותימוק שעמם, לא ירצו בשחפת העירוב, כיון שעיי"ז יגרמו שרבים המשחמשים כעת בהעירוב יחללו ח"ו שבת ולא נחשדו ישראל לכן, ואפילו אם יימצא אחיו מחתקש ג"כ אינו יכול למחות, כמש"כ השו"מ ח"ב סי' ס"ב בשם ראשונים, שבודאי זכות גמור הוא לו זכין לו בע"כ ואפילו עומד וזוה, וכתב שם בזה"ל "וכפרט שלא יוכל בעקשותו לאסור על אחרים" עיי"ש, ובני"ד בודאי זכות גמור הוא לו שלא יכשיל את הרבים ח"ו בחילול שבת, ממילא פשוט הוא דאין כאן בית מיחוש אפילו לשיטת הגה"ק בעל דברי יוניז ז"ל, ועל סמך זה משחמשים בעירובין בכל העירות הגדולות ואפילו ליכא ג' מחילות, והלכה כדברי המיקל בעירוב.

תמצית שיטת בעל דברי יציב

הגם שהגה"ק שם באות ו' לא רצה לסמוך על שיטת הגרש"ק עיי"ש, ולא ס"ל שיש להקל בשכירות וקנייה רשות בישראל המודה בעירוב, כדמסיים שם כיון שלא מצינו קולא זו אלא בעכו"ם או באינו מודה בעירוב אבל אין לנו להקל בישראל המודה בעירוב וכו' עיי"ש, ולכופס בע"כ ג"כ ס"ל שאין לכופס, כמבואר שם באות ה' עיי"ש, היינו דוקא בהנידון שהי' או לעשות לכחלה עירוב על זה הסמך.

אולם בני"ד שאני, כי פנים חדשות נאו לכאן בומננו שנחבר שבעיר ברוקלין מוקפת בג' מחילות בידי אדם

עצת בעל חזון נחום נגד המוחים בהעירוב

בשו"מ חזון נחום מהגאון רבי נחום מדאמבראווא ז"ל סימן מ"ב כח עפ"י המבואר בשו"ע סי' שס"ז דלענין כפיה בעיני בני"ד וסגי בני"ד של שלשה וא"כ בני"ד קטע אם א"צ ממונא להשתחף בפה, אלא שיגבה מעות מכל אחד והגבייה יהי' בטוב מנדבת לבס נסתם בלי לפרט להם הגדבה לאיזה חבליה, ומכיון שכבר הוציאו הממון מרשותם ואסרו דעמיה מיניה ורק מה שנשאר עוד לעשות בלא דעתם בע"כ מן המקובץ פה לעירוב זה שוב נכנס בכלל החוקים לנד שהוא לחיקון הדח דא"כ בני"ד כלל לכפיה ודו"ק, ונראה עוד שאין הכרח ג"כ

לקנן מכל אחד רק שינתן מכיס הקהל לנורך פח העירוב
דכל העיר שומפים הם צמים הקהל, וסיים בני"ד שאין
רואים כלל בעירוב היו זכוי העירוב זכות גמור, ועכ"פ
נזירוף חלמה לגבות מכל אחד, ושינתן ע"ז מכיס הקהל
וגם לזכות ע"י אחר בעד כל אנשי העיר ודאי דמהני זה,
עכ"ד.

עירוב בארה"ב לפני 105 שנה

וכבר לפני מאה וחמש שנים הורה כן הלכה למעשה
הרה"ג רבי זכריה ראזענפעלד ז"ל בקונטרס תקוח זכריה
לגבי עשיית העירוב בטע. לואיס, והסקים ע"ז הגאון רבי
יעקב יוסף ז"ל רב הכולל בנוא יארק⁴. לאחר שפנה
הרב הנ"ל להגאון רבי יצחק אלחנן מקאונאו ז"ל להסכים
על עירוב הנ"ל, והשיבו מכיון שדר מרמוק אינו בקי
בחנוני העירוב והגיע שישראל אח הרב הכולל הנ"ל.

וכתב שם בשריג הו' בעמוד ל"ט שדן ממי יכולים
לשכור את הרשות במדינה האלה. בשו"מ הריב"ש סי'
חכ"ז כתב שיכולים לשכור משר העיר כשהוא יכול להניח
לזים בנמי אנשיו, ועוד כתב טעם שני להחיר קניית
הרשות משר העיר כהיות דרך הרבים לעולם הוא לאדון
לשנותה כמו שירצה ולתת לבעלי הנחיס דרך מזד אחר,
א"כ יכול לסלק הכוחים מן הדרך ההוא וכיון שיכול
לסלק הרי יכול הוא להקנות הרשות, וכתב שמטעם זה
השני לא יספיק להכניס ולהוציא מן המנוי לבני הכוחים.
וכתב עוד ומ"מ טוב לכם להשמר להכניס ולהוציא לבני
הכוחים רק מבני היהודים זה לזה דרך המנוי שזוה

יספיקו שני הטעמים, ועפ"י דברי הריב"ש אלו יעווי
פסקי המחבר והרמ"א נפי' שז"א, ויעווי מ"ש הטו"ז
שם. אמנם הפרמ"ג במש"ו סק"ו כתב ע"ש הא"ר
והחו"ש דלדין כל אחד מהטעמים מספיק, וכשיש רשות
להשיב שם אנשי המלחמה מותר אף מבני עכו"ם וכשאין
רשות מותר רק מבני ישראל למנוי, וא"כ לפי הנימוסים
שכמדינה זו שנאס הממונים מוצאים שנריכים אל המקום
שנחיס נתיים עליו לעשות בשם רחובות או שוקים או
שאר לרכי רבים יכולים הם להרוס את הבנינים ולעשות
בשם לרכי הרבים, א"כ לפי הטעם השני שכתב הריב"ש
ז"ל זה יספיק גם להכניס ולהוציא מבני הכוחים אל
המנוי, וכמו"כ מה שלפי נימוסי המדינה יכולים השרים
לגזור ע"י כתב שקורין ווארענט שיכנסו שומריהם בניה
כל איש ואיש ואם אין מניחים אוחס יכולים גם לשכור
הדלחות, גם אוחס המחפשים חובות בני אדם במשאי
שקורין דיטעקטיווס יכולים לנכוס בניה כל איש ואיש אף
שלא מדעת הבעה"ב, גם הממונים לשמירה הנקיות
ולרכי הבריאות יכולים לנכוס ככל הנחיס בכל עת שירצו
להשגית על הנקיות ועל סדר צינורות המים ושאר דברים,
ויכולים לגזור על הבעה"ב לעשות ולחקן כפי פקודתם,
ואם לא ימלא הבעה"ב את פקודתם הם שולחים בעלי
מלאכות אל הבית עם כלי האומנות ועושים בשם הכל כפי
פקודתם על חשבון הבעה"ב והוא הבעה"ב מחויב לשלם,
ואם לא ישלם מוכרים את הבית, לכן לדעתי הקצרה זה
יספיק שיהיה די בשכירות משר העיר.

ומלכד כל זאת כהיות משמר וסדר המינויים במדינה

4) "האירו מל פני דברי ידידי הרב הגאון המפורסם מו"ה זכרי' יוסף ראזענפעלד שליט"א, מה שחיבר בדיני טלטול בשבת וזוה מה
שנוגע להיתרו שחידש בעיר סאנטולואיס.

והנה היטב אשר יגע להוציא כל דין מדברי הראשונים ז"ע אמרתי לפעלא טבא יישר חילו ויהי ד' עמו שדבריו אלו עם יתר חידושו
בתורה יקבע בדפוס לזכות את הרבים.

ובעה"ח היום ג' דסליחות תרנ"ה לפ"ק ניו יארק

נאם יעקב יוסף, הרב הכולל"

הואח הוא, אשר הממונים והשוטרים והמשטלים בכל
טרכי העיר, לשמור מכל נזק, לתקן את הרחובות והדרכים
לנקות את כל חללה וזוהמא, לא הועמדו מטעם ורזון
הממשלה חלל המה נחמרים ע"י בחירה מדעה ורזון כל
בני העיר ומקבלים שכירותם מכיסן של בני העיר הואח
דוקא א"כ לא נרועים הם משכירו ולקטו, ושכירו ולקטו
של שכירו ולקטו, עכ"ד.

ברישקין (ירושלים חרס"ב) דמהני השכרת רשות משר
העיר ובאי כמו או מראש העדה שלה או ממשרתו
הפאלאטיא, אף שהנחיתם והחזרוה הם קנויים לחלוטין
לבעה"ב מועיל, וכן הוא דעה רבני קדמאי ובחראי,
והפכים לזה הגאון מהר"ח ברלין ושאר גדולי ירושלים
עיי"ש, וסיים והקנאים המדברים מועה על חיקון העירוב
ראויים למחוק על העמוד עיי"ש.

ובעניי ראיתי שנאו אנשים מטעם השלטון לחזר
פרטיה סמוך לביחי וחפרו שם כדי למנוח לברר דבר
הנוגע לחוק העיר או המדינה נלי לשאלו פי הבעה"ב.

ואין לנו לחפש חומרות מעצמינו ודי לנו מה שאמרה
החורה. וכ"כ בשנת חיים להגרש"ק סי' י"ג ששכירות
עירובין דרבנן ראוי לפסוק להקל ואין לחוש לחומרות
עיי"ש. ובפרט שמקור של הלכה דרבני המיקל בעירוב
נאמר על הק הלכה דק"ל במס' עירובין דף ס"ב שזכרין
מנכרי בשכירות רעושה שא"ל לכוזב שום שטר מכירה על
השכירות וביאר ברא"ש והובא בכ"י שם מטעם דהלכה
כמקיל בעירוב ונפסק בן בשו"ע סי' שפ"ב ס"ד, וכ"כ
שו"ת מהרש"ם ח"ה סי' ל"ו שיש להקל בכל מה שיש לר
להקל, וכ"כ שו"ת פרי החיים סי' ה'. וכן ראיתי הלכה
למעשה חלל גדולי ישראל שקנו מהמטריה או מהמכני
אש.

דינו של שר העיר בימינו בחוק הרמוקדטי
ומה שדנו לאחרונה באחה קונטרסים דל"ש עהה כאן
שכירו ולקטו שאין להמטריה והממשלה כח ויכולת
עיי"ש. טענה מוחלטת היא שזה נגד המציאות ואין שום
שינוי בימינו לשאר מקומות בעולם שהקילו חו"ל בזה,
ואדרבה יותר וכוזב יש להממשלה בארצה"ב יותר משאר
עירות, וכ"כ בהגהה חכמה שלמה סי' שפ"ב שמנהג בכל
קהלות ישראל לשכור משריהם והרי בזמננו אין כח ביד
השר להעמיד חיל ולשנות הדרך עיי"ש, וראה א"ח
מנוטשאטש סי' שפ"ב, האלף לך שלמה סי' קפ"ח, שו"ת
בית שלמה ח"א סי' נ"ה, שו"ת קרן לדוד סי' ק"ו, שו"ת
מהר"ם בריסק סי' קי"ט וק"ד, ערוה"ש סי' שז"א ס"ג,
שו"ת מנח"א ח"ד סי' י"ד, שו"ת נפש חיה סי' ל', ביאור
הלכה סי' שפ"ב סי"ד ד"ה ועדין, חו"א או"ח סי' פ"ב
אוח ע, שו"ת זקן אהרן ח"ב סי' י"ט, שו"ת חלקי"י ח"א
סי' ר"ב, שו"ת משגיח ח"ד סי' ס"א, דנהגו בערי
ישראל לשכור רשות מאח אחד הפקידים או הממונים על
זרכי העיר, כגון שר העיר או המשטרה או אפילו כל שיש
לו אחיה כח חלל השלטון ומשרה חלל, כחבתי זה כדי
להוציא מידי הטועין.

ואעתיק דברי הגה"ק ממונקאטש ז"ל בספרו נימוקי
או"ח סי' שז"א ח"ל אין לנו חלל דברי חו"ל בזה, והלכה
דרבני המיקל בעירוב, וכ"ש שנפסק בשו"ע בלי חולק
ומוסכס דמהני קנייה משר העיר והס אמרו והס אמרו
ובחוס דרך נחויק בתורת אבותינו ונהג בכל עירוח
הגדולות אשר ישנו כסאות למשפט רבוחינו הק' בעלי
השו"ע אשר מפייהם אנו חיים ואחריהם גאוני הדור
רבניהם ומוריהם עד הדור הזה, והי מעולם עירובין
וטלטלו כמון העיר ע"י רשות וקניית משר העיר עיי"ש.

וגאה לסיים בנרכה ההשנ"ך שכחב ח"ב סי' ל"ב
בסוף המשנה ח"ל, בענין קניית רשות מהעכו"ם יש
עשייתם שקנייתם, קנייה שמים וארץ יקנה לחלקו.

וכ"כ בקונטרס סיו יהושע מהגאון רבי יהושע